

Greetje van den Berg

Letters in het zand

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

1

Haar nieuwe appartement klonk hol en onbewoond. Andrea Schiphorst liep langzaam van de huiskamer naar de slaapkamer. Luid en duidelijk klonken haar voetstappen op het goedkope beuken laminaat dat haar broer en haar zwager de week ervoor hadden gelegd. Voor een van de grote ramen bleef ze staan. Een adembenemend vergezicht strekte zich voor haar uit. Tussen een nieuwbouwwijk en een groene dijk, een kinderboerderij, grasvelden en wandelpaden lag het Zwarte Water. Vanaf twaalfhoog keek ze op de wereld neer, die op deze regenachtige dag aan het einde van maart haar eigen troosteloosheid leek te weerspiegelen.

Hier voor het raam kon ze de straat voor het appartementencomplex niet zien. Ze wist dat daar auto's reden en hoe het water onder hun wielen opspatte, maar geluiden drongen hier nauwelijks door. Dat versterkte haar gevoel alleen op de wereld te zijn.

‘Op deze plaats kun je opnieuw beginnen,’ had haar broer Edward van de week opgemerkt, terwijl zijn blik goedkeurend over het door hem gelegde laminaat gleed. Ze vroeg zich af of hij

dan helemaal niet begreep wat dit appartement voor haar betekende, dat ze geen moment had verlangd naar een nieuw begin, bijna op het dak van een appartementencomplex, in een fraaie, maar kleine tweekamerwoning. Toch had ze hem niet tegengesproken.

De afgelopen maanden was haar wereld totaal veranderd, en dat was allemaal begonnen met het onverwachte overlijden van haar man Sören.

Andrea omarmde zichzelf. Het was kil in huis, maar ze wilde de verwarming niet hoger draaien. Straks vloog de warmte naar buiten als haar familieleden met meubels en dozen naar binnen liepen.

Langzaam liep ze naar haar slaapkamer, waar ze vannacht voor het eerst zou slapen. Haar broer, schoonzus, zus en zwager en haar zoon Joost hadden toegezegd om vandaag bij de verhuizing te helpen. Met z'n allen verbleven zij nu in het huis waar ze zo lang met Sören en Joost had gewoond. Daar laadden ze de meubels in het busje dat Margit en Edward samen hadden gehuurd.

‘Wij transporteren alles van je oude huis naar deze flat. Dan kun jij hier de dozen uitpakken

en de spullen een plaatsje geven,' had haar zus Margit voorgesteld. 'Als wij dat voor je doen, kun je later niets meer terugvinden.'

Andrea vond alles prima. Sinds die fatale dag had ze het leven over zich heen laten komen. Ze liet zich overspoelen door de stroom van gebeurtenissen, niet bij machte om zich ertegen te verzetten, met het sterke gevoel dat alles wat haar overkwam niet echt gebeurde.

Dat idee had ze nog steeds, terwijl ze nu een gordijn van de stapel nam dat Margit voor haar had aangepast aan de maten van haar nieuwe vensters. Als ze die ophing, zou het hier minder hol klinken. Op dit moment had ze nog even de tijd om te wennen aan dit onderkomen dat zo verschilde van de twee-onder-een-kapwoning in een gezellige wijk aan de andere kant van Zwolle, waar ze meer dan tien jaar met Sören en Joost had gewoond.

Terwijl ze met een van de lichte gordijnen op een trapje klom en zich uitstreckte om het aan de gordijnrail te bevestigen, bedacht ze hoe een mens zich kon vergissen. Al die jaren meende ze in een gezellige buurt te wonen, waarin burenvrienden waren geworden. Van die vriendschap was nu niets meer over. Buren keken haar daar

aan alsof ze een besmettelijke ziekte onder de leden had.

Andrea's vingers trilden. Het lukte haar niet om de haakjes in de oogjes van de runners te krijgen. Haar armen voelden zwaar. Vanuit haar nek klom hoofdpijn omhoog.

Opgelucht hoorde ze hoe een sleutel in het slot van haar voordeur werd gestoken. Margits stem klonk opgewekt door de hal: 'We zijn er! Heb je de koffie klaar?'

Dat had ze niet. Andrea haastte zich het trapje af om haar verzuim goed te maken, blij dat ze even verlost zou zijn van haar neerslachtige gedachten.

Aan het eind van de middag stond ze samen met Joost in het appartement dat was volgestouwd met meubels en dozen. Haar broer en haar zwager hadden haar bed in elkaar gezet, zodat ze in ieder geval fatsoenlijk zou kunnen slapen. Daarna was de familie vertrokken. Andrea had graag gewild dat ze nog even waren gebleven om samen te eten, maar dat aanbod hadden ze afgeslagen. Alleen Joost was gebleven. Hij had voor zichzelf een luchtbed opgepompt, dat jarenlang op zolder had gelegen en direct leegliep. Andrea

had hem opgedragen een nieuw exemplaar te kopen, maar hij had ter plekke besloten dat hij na het eten terug naar zijn kamer in Groningen wilde.

Ze voelde angst als ze eraan dacht dat ze alleen in dit huis zou achterblijven met maar een deel van de meubels die ze de afgelopen jaren had gepoetst en gekoesterd. Vanmiddag was ze samen met Joost tot de conclusie gekomen dat ze afscheid moest nemen van haar antieke, Engelse mahoniehouten kast omdat die hier te veel ruimte innam. Haar broer en haar zwager hadden die behulpzaam naar de berging getransporteerd, zodat ze daar in alle rust een bestemming voor kon zoeken. Een paar minder kostbare meubelstukken waren vervolgens door de kringloopwinkel opgehaald. Voor de kleine, moderne eethoek, waaraan ze in de keuken zo vaak met Sören en Joost, maar ook met vrienden koffie had gedronken, was hier geen plaats. Ook die stond nu in de berging te wachten totdat hij via Marktplaats verkocht zou worden.

Het was een moeilijk moment geweest om te zien hoe haar dierbare meubels werden afgevoerd. Meubels vol herinneringen. Zij wilde destijds zo graag een eethoek in de keuken. Sören

begreep er niets van, omdat er in de kamer toch ook al een fraaie antieke eethoek stond. Later was hij degene die het vaakst neerplofte op de eenvoudige, maar comfortabele stoelen om koffie of een biertje te drinken. Hun ruime keuken was een van de gezelligste plekken in huis geweest.

Ze zou er nooit meer zitten.

Met Joost had ze overleg gepleegd over de verkoop en over Marktplaats, terwijl het voelde alsof ze in de verkeerde film was beland.

Een halfjaar geleden was het ondenkbaar dat zij spullen op Marktplaats zou zetten omdat ze er nog iets aan wilde verdienen. Sinds haar huwelijk met Sören speelde geld nauwelijks een rol in haar leven. Ze gaf niet extreem veel uit, maar als er iets moest worden aangeschaft, dacht ze daar verder niet over na. Sören liet de keuze op het gebied van meubels of andere huiselijke behoeften graag aan haar over. Hij had het te druk met zijn goedlopende installatiebedrijf.

‘Zal ik pizza halen?’ Joost haalde haar uit haar gedachten. Hij zag haar bezorgde gezicht. ‘Wat je met dat luchtbed hebt bespaard, kun je nu best aan een paar pizza’s uitgeven. Je houdt zelfs nog geld over.’

‘Maar ik heb goulashsoep omdat ik hoopte dat we met z’n allen de dag zouden kunnen afsluiten,’ aarzelde ze. ‘Bovendien moet er toch een nieuw luchtbed komen, en het geld groeit me momenteel niet op de rug.’

‘Ik biets in Groningen wel een luchtbed. En je weet dat ik niet dol op goulashsoep ben.’ Hij hield zijn hand op. ‘Als jij me geld geeft, beloof ik je dat ik geen dure pizza zal kopen. Het is wel een voordeel dat je hier zo dicht bij de pizzeria zit. In ons andere huis zou ik je dit voorstel niet doen.’

‘Gelukkig dat jij nog iets positiefs aan deze situatie kunt vinden,’ reageerde Andrea zuinig terwijl ze haar portemonnee uit haar tas haalde omdat ze stilletjes ook wel zin in pizza had.

‘Je moet de positieve punten af en toe benoemen. Zal ik voor jou een pizza funghi nemen? Jij bent toch dol op champignons?’ Hij nam het briefje van twintig euro van haar aan en stak het in zijn broekzak. ‘Je ziet me zo weer.’

Even later klapte de voordeur achter hem dicht. Ze hoorde zijn voetstappen licht en opgewekt in de richting van de lift en het daarnaast gelegen trappenhuis verdwijnen. Alsof hij blij was dat hij weer even weg kon.

Na de dood van Sören was de wereld ook voor Joost honderd procent veranderd. Ze herkende zijn aanvankelijke ongeloof dat al snel was overgegaan in ontsteltenis en woede. Hij voelde zich net zo verraden als zij. Een groot verschil tussen hen beiden was dat Joost het liefst helemaal niet meer over Sören praatte.

Voor haar was het ook net alsof ze in die tweeëntwintig huwelijksjaren haar man nooit echt had gekend.

Een paar weken na zijn begrafenis was er in het kantoor van Sörens accountant een vreemde opgestaan, die haar in een wereld stortte die ze voorheen niet kende. Joost verwoordde haar gevoelens precies toen ze hem van de gebeurtenissen vertelde: ‘Weet je zeker dat je het over mijn vader hebt?’

Ze hadden er uren over gepraat zonder er iets meer van te begrijpen. Daarna was hij als een oester dichtgeklapt. Wanneer ze toch pogingen deed om het gesprek op Sören te brengen en Joost voorhield dat zijn vader uiteraard volledig onkundig was van het feit dat hij zo plotseling zou overlijden, lachte hij schamper. ‘Ook als hij was blijven leven, was het op een dag heel erg verkeerd gegaan.’

Meestal veranderde hij daarna van onderwerp.

Ze wist dat hij gelijk had. Ze had het begrepen vanaf dat eerste bezoek aan Sörens accountant.

Nog steeds kon ze zich nauwelijks voorstellen dat dit drama zich werkelijk aan haar voltrok, maar als ze nu om zich heen keek, kon ze niet anders dan het geloven.

Om de tijd te doden, besloot ze haar bed op te gaan maken. Als ze vanavond vroeg wilde slapen, kon ze er in ieder geval zo in.

Tussen de verhuisdozen op haar slaapkamer zocht ze naar het label *Bedbenodigdheden*. Het ontbrak haar aan moed om de hoezen en de lakens in de kast te leggen. Ze nam van beide de bovenste en begon het hoeslaken rond het dikke matras te trekken. In deze bescheiden slaapkamer leek het enorme tweepersoonsbed misplaatst, maar dat gold eigenlijk voor bijna alle meubels die zo fraai in de andere woning hadden gestaan. Ze leken hier te benadrukken dat ze niet meer in haar nieuwe leven pasten.

Het duizelde haar toen ze even later worstelde om het dekbed in de hoes te krijgen. Joost was nog niet terug toen haar dat eindelijk gelukt